

ע"פ 3622/12/14 - מוטי קשתי נגד מ.י. המחלקה לחקירות שוטרים

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

28 אפריל 2015

ע"פ 3622-12-14

לפני: כב' השופט יעקב שפסר, אב"ד
כב' השופטת זהבה בוסתן
כב' השופט ד"ר שמואל בורנשטיין

המערער

מוטי קשתי

על ידי ב"כ עו"ד ששי גז ועו"ד הילי גז

נגד

המשיבה

מ.י. המחלקה לחקירות שוטרים

על ידי ב"כ עו"ד קרן אלטמן ועו"ד אופיר אפרתי

פסק דין

1. המערער הורשע לאחר שמיעת ראיות בבית משפט השלום בראשל"צ (ס' הנשיאה כב' השופט ארז יקואל) בביצוע עבירה של תקיפה חבלנית, לפי סעיף 380 לחוק העונשין תשל"ז - 1977, ונדון למאסר בן חדשים לריצוי בעבודות שירות, מאסר על תנאי בן שלושה חדשים ופיצוי למתלונן בסך 4,500 ₪.
2. רקע הרשעתו של המערער, שוטר סיור במשטרת רחובות, הינו אירוע מיום 25.1.09 בסמוך לשעה 23:00, עת עיכב את אחיו של המתלונן וחברו שיצאו ממסיבה, בחשד להחזקת מכשירי טלפון נייד גנובים. המתלונן, קטין יליד 1991 שהגיע למקום, שאל את אחיו לפרש האירועים ואז הורה לו המערער לרוקן את תכולת כיסיו, שכן חשד גם בו כי מכשיר הטלפון הנייד שלו גנוב. למשמע אמירות נגדיות מצד המתלונן ובכלל זה הזמנת המערער לברר את העניין מול אביו ולהתלוות לביתו על מנת להיווכח כי המכשירים נרכשו כדיון, החל המערער לצעוק על המתלונן שיכנס לניידת משטרתית ושאלו בכונתו ללכת לשום מקום. במעמד זה, הפיל המערער את המתלונן ארצה כשפנס משטרתו גדול וכבד בידו. במהלך זה ספג המתלונן מהפנס מכה בעינו השמאלית. בנוסף הרים המערער את המתלונן, אזק אותו, הטיח מכה בפניו וגידופים באזניו. עם הגעת השניים לתחנת המשטרה, משך המערער את המתלונן בכח מהניידת והוסיף ונתן לו מכה בעורפו. כתוצאה ממעשי המערער, נגרמו למתלונן שטפי דם סביב עינו השמאלית ובלחמית עינו וכן שריטות בצווארו.
3. הערעור מופנה הן כנגד ממצאיו של בית משפט קמא באשר להכרעת הדין לרבות בשאלה האם לא היה מקום לסיים את ההליך ללא הרשעה, והן באשר לחומרת העונש.

4.

הודעת הערעור של המערער משרתת על פני לא פחות מ-41 עמודים, בהם השיגה המערער על כלל תגובות בקביעותיו של בית המשפט קמא, תוך שנדמה שלא הותיר ולו אבן אחת שלא הפך בערעורו. תמצית טיעוניו היא זו:

א. באשר להכרעת הדין טוען המערער, כי מעולם לא תקף את המתלון. התנהגותו של המתלון אילצה את המערער להפעיל כח סביר לשם עיכובו ומעצרו וכך פעל. בעניין זה טוען המערער כי התהפכו היוצרות - המתלון שהוחשד בביצוע עבירה וניסה להכשיל פעילות משטרתית, מסית את תשומת הלב לסיפורי בדים בדבר התנהלות משטרת ישראל באירוע. על כן סבור המערער כי בית המשפט קמא ייחס משקל ראייתי ממשי לעדויות ולראיות אשר בפועל אין בהן ממש, ומאידך לא ייחס משקל מספק לראיות מהותיות שהוצגו מטעם ההגנה.

ב. במישור העובדתי טוען המערער, כי טעה בית המשפט קמא בקביעתו כי המערער היכה את המתלון באמצעות פנס. בנקודה זו בחר המערער להרחיב רבות אף בטיעוניו בע"פ בישיבה שהתקיימה לפנינו כשדבריו, בעת המאבק עם המתלון לא היה כלל פנס בידו. לטענתו, אף לפי מבחן ההגיון והשכל הישר, ולאור סוג החבלות המינוריות שנגרמו, לא תתכן הטחת פנס משטרתי כבד בעינו של המתלון. כן שגה בית המשפט בקובעו כי היתה הטחת אגרוף במצח המתלון, כמו גם מתן "כאפה" בעורפו, כשהדבר לטענתו לא הוכח כלל. לדבריו, עדת התביעה לולי לא ראתה הטחת אגרוף, יתר עדויות התביעה רצופות סתירות ואף המתלון עצמו העיד על סתירות ולא על אגרוף. על כן טוען המערער, נפגע המתלון קלות ובשוגג כתוצאה מהמאבק אליו נקלע בשל התנגדותו והפעלת כח סביר מצד המערער.

ג. עוד טוען המערער כי עולה ספק כבד בדבר אובייקטיביות התעודה הרפואית שהוגשה מטעם התביעה, זאת בשל הבדלים בין הממצאים בה, והיא ניתנה לדבריו ע"י גורמים המכירים את המתלון ומקורביו. נעיר כבר עתה כי מוטב היה לטענה זו, המטילה דופי בהתנהלות גורמי הרפואה, לו לא היתה מועלית, מה גם שהתעודה הרפואית האמורה הוגשה בהסכמת המערער.

ד. המערער טוען אף להגנה מן הצדק, זאת בשל פער משמעותי בעונש בינו לבין מי שהיה שותפו לכתב האישום בגין אותה פרשה. השותף נמחק מכתב האישום, נשפט משמעתית והוטל עליו קנס בסך ₪ 500 ונזיפה בלבד.

ה. באשר לגזר הדין טוען המערער כי העונש חורג ממדיניות הענישה הנהוגה, וכי נסיבותיו האישיות של המערער, כמו גם המלצת שירות המבחן, מביאים למסקנה כי יש לבטל את ההרשעה ולהטיל עליו צו שירות לתועלת הציבור. המדובר בשוטר מקצועי ומוערך שהקדיש את חייו לבטחון המדינה, אין בעברו כל רישום פלילי או משמעת ובהתחלתו אין מעשים טובים.

5. לאחר שעיינו בהודעת הערעור, בתיק בית המשפט קמא ובפסק הדין שביסוד הערעור, והצדדים אף

השלימו טיעוניהם לפנינו בע"פ, לא מצאנו ממש בערעור זה על שני חלקיו.

6. הכרעת הדין סוקרת בהרחבה ובפירוט רב, את העדויות והראיות שהובאו בפני בית המשפט קמא, תוך ניתוח הראוי, וקובעת עובדתית כי המסקנה היא, שאכן הוכח מעל לכל ספק סביר שהמערער תקף את המתלון וגרם לחבלותיו כעיקר תיאור כתב האישום.

בית המשפט קמא מצא כי המתלון, חברו וכן מתנדבת משטרתית שנלוותה למערער, מסרו גרסה אחידה בעיקרה, נטולת מניע פסול שלא נסתרה בסתירות אמיתיות. לסתירות השוליות שנתגלו בה, כך קבע בית המשפט קמא, נמצא הסבר בעובדות ובהגיון, ובית המשפט התרשם כי הן אינן משפיעות על ליבת האשם שיוחסה למערער. עוד מצא בית המשפט קמא, כי גם בהינתן סתירות כלשהן עליהן הסתמכה ההגנה, עדיין נותר גרעין קשה בגרסת עדי התביעה, נכחו ניתן לקבוע במידת הוודאות הנדרשת במשפט הפלילי, כי המערער הפיל את המתלון ארצה, היכה באיזור עינו כשפנס משטרי בידו, הטיח מכה בפניו, "בין אם בגדר "אגרוף" ובין אם בגדר "סטירה", והכה בעורפו בין אם בגדר "כאפה" ובין אם בגדר "סטירה" (סעיפים 5-11 להכרעת הדין). על בסיס האמור, מצא ביהמ"ש קמא ליחס אמון לעיקר גרסת עדי התביעה ולדחות את טענות ההגנה.

עוד קבע בית המשפט קמא, כי גרסת המתלון לעניין האלימות שספג, נתמכה בראיות אובייקטיביות והתיישבה עם מכלול הנסיבות. נסיבות אלו כוללת את ההתנהלות בזירת האירוע והתנהגותו המתריסה של המתלון שהבעירו את חמתו של המערער כנלמד, למצער, מהתבטאויותיו הקשות כלפי המתלון, התבטאויות שהוכחו אף הן במידת הוודאות הנדרשת. בית המשפט קמא קבע, כי בניתוק מגרסת יתרת עדי התביעה, נתמכה גרסת המתלון בחדות, בשתי ראיות אובייקטיביות מרכזיות - החבלות שנגרמו למתלון ועדות מתנדבת המשטרה, הקושרת את המערער במישרין למופע אחד של אלימות כלפי המתלון, הקשר שמתיישב היטב עם גרסתו לפגיעת פנס בעינו. לעניין זה ציין בית המשפט, כי גרסת העדה לא נמסרה בנקל, הוא התרשם כי נבעה מדם ליבה ומצא לייחס לה את מלוא האמון המתבקש. (סעיף 12 להכ"ד).

מנגד, קבע בית המשפט קמא, כשל המערער מלשכנע בקיומה של אפשרות סבירה אחרת לקרות האירועים לבד מזו המפלילה. עדותו לא עוררה אמון ולא נתמכה בראיות אובייקטיביות של מכלול נסיבות ההתרחשות. גרסתו מצביעה על רקע תואם למבוקשו "ללמד" את המתלון "לקח" על התנהגותו שעוררה את רוגזו, כדי כך שהפעיל אלימות חריגה, כלפי איזור עינו כשפנס אימתני בידו, כלפי פניו וכלפי עורפו (סעיף 13 להכ"ד).

בית המשפט פרט באופן מדוקדק ומורחב בהכרעת דינו את נימוקי החלטתו, תוך הפניה רחבה לעדויות השונות שנשמעו, למיקומם בפרוטוקולי הדיונים שהתנהלו לפניו וציטוטים מהן, ונתחן הן ביחס לעצמן והן על רקע כלל העדויות והראיות, והתאמתם הקוהרנטית למסקנותיו.

לא זו בלבד שהכרעת הדין על כל מרכיביה מבוססת כראוי, אלא שלדעתנו אין אף בפגמים שציין המערער, ככל שקיימים כאלה, כדי לפגום בה בצורה כלשהיא, בהיותם שוליים לעיקר. לעניין זה נעיר, כי לא נוכל לקבל את

גרסת המערער באשר לקביעה שגויה של ממצאים וקביעה עובדתית שונה מצדנו על רקע סוג החבלות שנגרמו. ראוי להזכיר כי התעודה הרפואית (ת/1) הוגשה כאמור בהסכמה ולא היתה מחלוקת על הממצאים בה, תוך שלא מצאנו אף שהובאה בעניין זה ראיה כלשהי או תעודה רפואית אחרת הסותרת את ממצאי בית המשפט קמא. כך גם לגבי עתירתו של המערער לקביעת ממצאים עובדתיים על סמך טענה כי אין אפשרות טכנית שפעולות תקיפה מסוימות יכולות או לא יכולות להתבצע, וכן גם באשר להתפתחות האירוע וסדר הדברים בו ובכלל זה השאלה, שלעניינה הקדיש המערער טיעונים רבים, האם החזיק או לא החזיק פנס בידו בעת האירוע ובעת המאבק עם המתלונן. די אם נאמר כי המערער עצמו מאשר שהחזיק פנס בשלב הרלוונטי באירוע, זאת בניגוד לנטען על ידו בערעור כי המדובר בשלב אחר בו (ת/2 - הודעת המערער מיום 25.1.09 שורות 11, 36, ו-ת/3 - הודעת המערער מיום 12.3.09 שורות 28-29). עובדה זו נתמכת בעדויות נוספות (למשל: נ/8 עדות העד בוחניק מיום 9.3.09 שורות 10-11 ו-35-37). לא מצאנו ממש גם בטענות המערער לפיהן לא הוכחה הטחת אגרוף במצח המתלונן, כמו גם מתן "כאפה" בעורפו. לעניין זה קיבל בית המשפט את עדות העדה לולי (שכזכור נלוותה לכח המשטרתי כמתנדבת משטרתית) שראתה את המערער מכה את המתלונן בפניו ואת עדות המתלונן, ולא מצאנו מקום להתערב בכך.

מעבר לכל האמור וכידוע, משמדובר בקביעות עובדתיות טהורות המבוססות בין היתר על התרשמות הערכאה הדינית והאמון שמצא בעדויות אלה, הרי שהכלל הוא הימנעות ערכאת הערעור מהתערבות בממצאים אלה, אלא במקרה חריג, שודאי אינו מתקיים בענייננו.

לפיכך לא מצאנו מקום לכל התערבות בהכרעת הדין.

7. כך גם באשר לגזר הדין, לרבות שאלת ההרשעה.

ראשית, באשר לשאלת ההרשעה: כללי החוק והפסיקה בעניין סוגיית ההרשעה ידועים, ולא כאן המקום להרחיבם. מי שהוכחה אשמתו - מורשע. "ברירת המחדל" הינה הרשעה, ואי הרשעה הינה חריג לכלל ונקבעת במקרים מיוחדים, חריגים ויוצאי דופן, בהם אין יחס סביר בין הנזק הצפוי מן ההרשעה לבין חומרתה של העבירה, מקרים בהם רב הנזק משמעותית על פני התועלת: **"...ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה, מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים"** (ע"פ 2083/96 תמר כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב (3), 337).

לדעתנו לא התקיימו התנאים הנ"ל המאפשרים הימנעות מהרשעה בענייננו. לא זו בלבד שסוג העבירה, נסיבות ביצועה וחומרתה, אינם מאפשרים לוותר על ההרשעה, אלא שאף נסיבותיו האישיות של המערער אינן מצביעות על הצדק להפחית בעניינו ולאי הרשעתו.

בעניין זה קבע בית המשפט קמא, כי המערער הפעיל אלימות קשה ולא מוצדקת כלפי גופו של קטין בשלושה

מופעים שונים בלא צורך באף אחד מהם, כשהמתלונן לא פעל באופן שיצדיק את האלימות שהופעלה כלפיו, מאחר וכבר הופל ארצה ולא נשקפה ממנו כל מסוכנות. המערער פעל באלימות ובהתנהלות חסרת רסן בגדר תפקידו כשוטר, ובא חשבון עם המתלונן אך משום שחש זלזול מצדו. כך, על אף היותו שליח ציבור פעל באופן הפוגע באמון הציבור במערכת אכיפת החוק (סעיף 10 לגזר הדין). אין ספק שמדובר איפוא בחומרה שהיא לכשעצמה אינה מאפשרת להחיל את התנאי הראשון שצוין לעיל, שכן, כפי שקבע בצדק בית המשפט קמא, יש להעביר מסר ברור כלפי מי שפוגע בהתנהלותו במאבק בנגע האלימות.

יתרה מכך, אחד השיקולים המובאים בחשבון בשאלת ההרשעה הינה יחסו של הנאשם לעבירה, הפנמתו את הפסול שבמעשהו, האם נוטל אחריות לביצועה והאם מתחרט והוא עליו? בענייננו, למרות היקף ההליך שהתנהל, שמיעת העדויות והכרעת הדין המפורטת והחד משמעית בענייננו, ממשיך המערער ועומד על גרסתו וכפירתו וטוען להתהפכות היוצרות, כאילו המתלונן אשר הוחשד וניסה להכשיל את הפעילות המשטרתית, מסית את תשומת הלב מבריונותו לסיפורי בדים בדבר התנהלות המשטרה באירוע.

איננו מוצאים מקום אף לטענת סעד מן הצדק אותה העלה המערער. עפ"י הודעת המשיבה, קיימים הבדלים מהותיים בחומר הראיות שנאסף כנגד המערער ומי שהיה שותפו לכתב האישום. בעוד שחומר הראיות שהתגבש כנגד המערער היה מעובה, הרי שכנגד האחר היו ראיות דלות יחסית. בנסיבות אלה ונוכח טיב הסיכוי להרשעה, היה עניין ציבורי לבוא בדברים ולנסות להגיע להסכמות עם המעורב האחר. מעבר לכך, המעורב האחר הגיע לאירוע בשלב מאוחר, במצב תודעתי שונה ובסיטואציה שונה, בה היה מקום לטעות מצידו, מצב שאינו מתקיים אצל המערער דנן. גם הפגיעה במתלוננים היתה שונה וקלה יותר מצדו של המעורב האחר. ולבסוף, שלא כמערער, קיבל המעורב האחר אחריות על מעשיו, הפנים את הפסול והודה במעשיו. בנסיבות אלה, אין מקום לטענת האפליה אותה העלה המערער, וממילא לקבלת טענת סעד מן הצדק.

ולבסוף, לשאלת העונש שהושת. בהתחשב במדיניות הענישה הנוהגת וחומרת האירוע כמפורט לעיל, סבורים אנו כי גזר דינו של בית המשפט קמא ראוי ואף מתון בנסיבות העניין ואין מקום להתערב בו. בית המשפט קמא הביא בחשבון את מכלול השיקולים לחומרא ולקולא, לרבות שאלת המשך עתידו המקצועי של המערער. לא נראה לנו, כי נפלה שגגה כלשהי מלפני בית המשפט קמא גם בשאלת גזר הדין, המצדיקה התערבות ערכאת הערעור.

8. לאור כל האמור, לא מצאנו יסוד לערעור על שני מרכיביו.

הערעור נדחה.

ניתן היום, ט' אייר תשע"ה, 28 אפריל 2015, במעמד הנוכחים.

שמואל בורנשטין, שופט

זהבה בוסתן, שופטת

יעקב שפסר, שופט
אב"ד